

Remissyttrande från Yrkeshögskoleförbundet (YHF)

Diarienummer: U2025/01933

Promemoria: Registerkontroller inför antagning till vissa högskoleutbildningar

Sammanfattande bedömning

Yrkeshögskoleförbundet (YHF) välkomnar förslaget om att införa registerkontroller inför antagning till vissa högskoleutbildningar. Vi ser detta som ett viktigt steg för att stärka skyddet för utsatta grupper och säkerställa att studerande har förutsättningar att fullfölja utbildningen och etablera sig i yrkeslivet. Samtidigt vill vi framhålla att en ordning som enbart omfattar högskolan riskerar att skapa rättsosäkerhet, ineffektivitet och bristande likvärdighet mellan utbildningsformer. Därför bör regeringen redan nu beakta yrkeshögskolans särskilda förutsättningar.

Yrkeshögskolans särdrag och behov

Yrkeshögskolan är en utbildningsform med stark arbetslivsanknytning. Praktikperioder (LIA) är obligatoriska och sker ofta i miljöer där höga krav på säkerhet, integritet och lämplighet gäller – exempelvis inom vård, skola, socialt arbete och samhällsviktig verksamhet. I praktiken krävs redan idag utdrag ur belastningsregistret inför LIA. Att införa registerkontroll först vid praktik, men inte vid antagning, innebär att studerande kan antas till utbildningar som de senare inte kan fullfölja. Detta är ineffektivt och otydligt för både studerande och arbetsgivare.

Risker med nuvarande förslag

- Splittrad ordning: Om högskolan omfattas men inte YH skapas olika regelverk för utbildningar med liknande skyddsintressen.
- Administrativ dubbelbörda: Arbetsgivare och utbildningsanordnare tvingas hantera olika rutiner för registerkontroller.
- Rättssäkerhetsproblem: Studerande får inte tydlig information om krav förrän efter antagning, vilket kan leda till avhopp och resursslöseri.

Förslag till åtgärder

1. Utvidga möjligheten till registerkontroll vid antagning till att omfatta yrkeshögskoleutbildningar inom områden där skydds- och säkerhetsintressen är särskilt starka, exempelvis:

- Hälso- och sjukvård
- Socialt arbete
- Pedagogik och undervisning
- Säkerhetstjänster
- Teknik, energi och IT-säkerhet

2. Tillsätt en kompletterande utredning om hur registerkontroller kan införas på ett enhetligt och rättssäkert sätt för både högskola och yrkeshögskola.

3. Säkerställ att reglerna harmoniserar med befintliga krav inför LIA för att undvika dubbelarbete och otydlighet.

Avslutande synpunkter

YHF tillstyrker i huvudsak promemorians förslag men bedömer att en samordnad lösning är nödvändig för att uppnå likvärdighet och effektivitet. Vi uppmanar regeringen att beakta yrkeshögskolans behov i det fortsatta arbetet.

/Yrkeshögskoleförbundet (YHF)